

Hvordan påvirke planprosesser?

Hvordan redde verden der du bor, 18. februar 2017

Holger Schlaupitz, fagsjef i Naturvernforbundet



Foto:
Arnodd
Håpnes

Formålet med denne sesjonen

- Hvorfor er arealplanlegging viktig for natur og klima?
- Hvorfor er kommuneplanen og kommunal planlegging viktig?
- Hvordan påvirke utfallet av planprosessene?

Er du kommunepolitiker? Er du opptatt av nærmiljøet ditt? Er du engasjert i natur- og friluftsliv? Her er gode råd om hvordan du kutter klimagassutslipp og tar vare på natur, friluftsliv og matjord i din kommune.

Kommunene har innvirkning på rundt 40 prosent av Norges klimagassutslipp og legger gjennom arealpolitikken grunnlaget for bevaring av naturverdier, friluftsområder, matjord for nåværende og framtidige innbyggere.

Kommuneplanen revideres normalt hvert fjerde år, og er et særdeles viktig verktøy for klima-, natur- og miljøvernarbeid. Det er derfor viktig å engasjere seg i arbeidet med denne.



«Naturvernforbundet ga oss en grundig innføring i problemstillinger som bør ivaretas i en klima- og miljøplan. Ingen argumentasjon og ingen skremselspropaganda; bare nøktern og veldokumentert informasjon, og en del retningslinjer for hvordan arbeidet kan gripes an.»

Willy Weethagen
(Gran Bygdeliste), ordfører i Gran kommune, etter at Naturvernforbundet hadde holdt en faglig innledning for kommunestyret.

Slik kan din kommune bli en naturvennlig klimavinner



Foto: Chris-Mikvold Berge/foto.com

Tips til kommunepolitikere — og de som skal påvirke dem

 Naturvernforbundet

Hvorfor er kommunal planlegging viktig?

- Kommunene har innvirkning på rundt 40 prosent av Norges klimagassutslipp
- Arealpolitikken, som kommunene styrer over, danner grunnlaget for bevaring av naturverdier, friluftsområder, matjord for nåværende og framtidige innbyggere

Gode løsninger for arealbruk

- Kommuneplanen bestemmer hva arealene skal kunne brukes til. Den fastsetter hvor det skal kunne bygges – og hva – og hvilke områder som skal være friluftsområder m.m.
- Kommuneplanen er derfor viktig for å ta vare på natur- og friluftsområder, matjord m.m.
- Den er også viktig for å redusere det lokale transportbehovet og mulighetene for at folk kan gå og sykle framfor å kjøre bil







Foto: Wikipaida Creative Commons



Foto: Bård Lahn

Arealpolitikken viktig for buss og bane

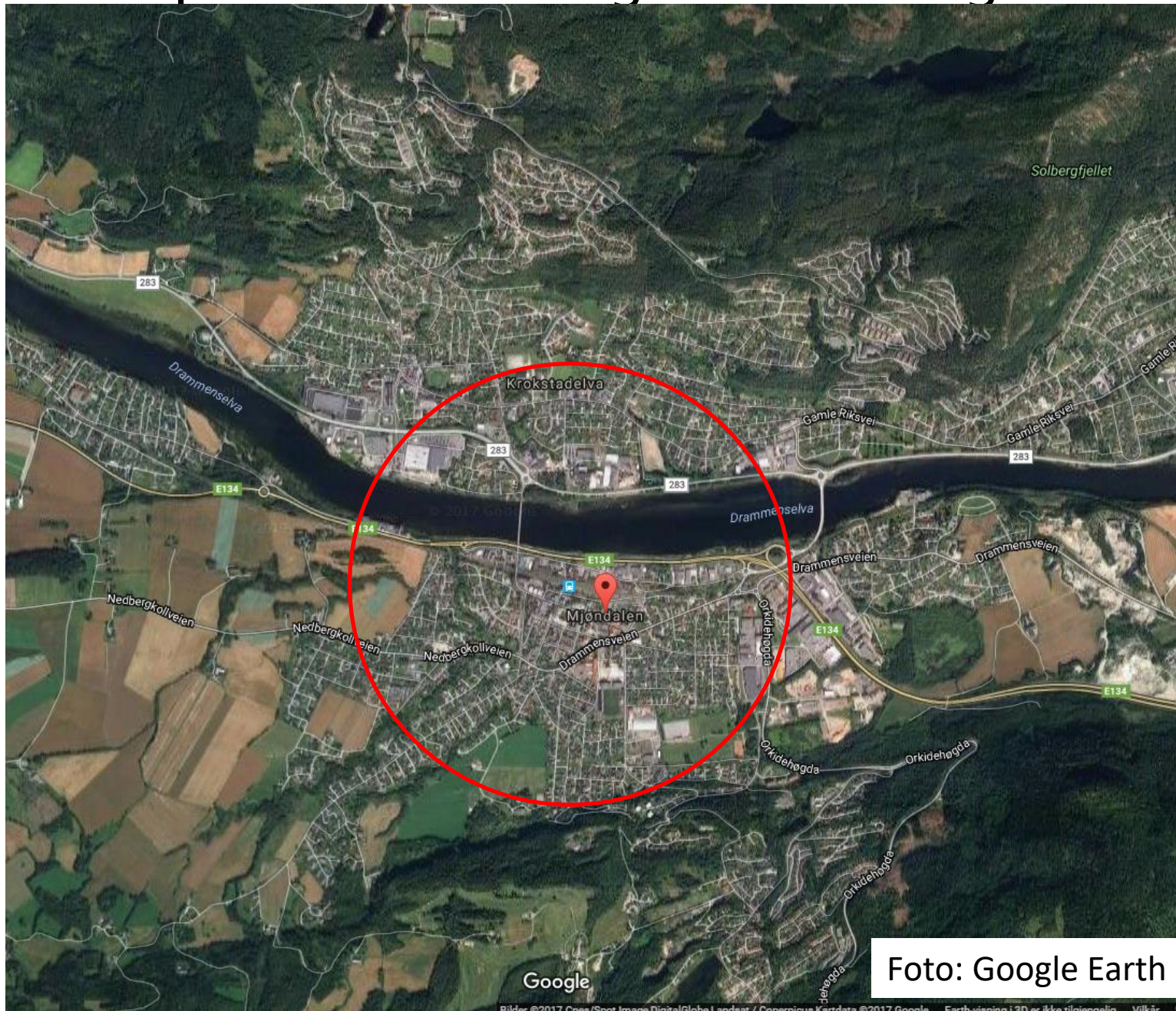
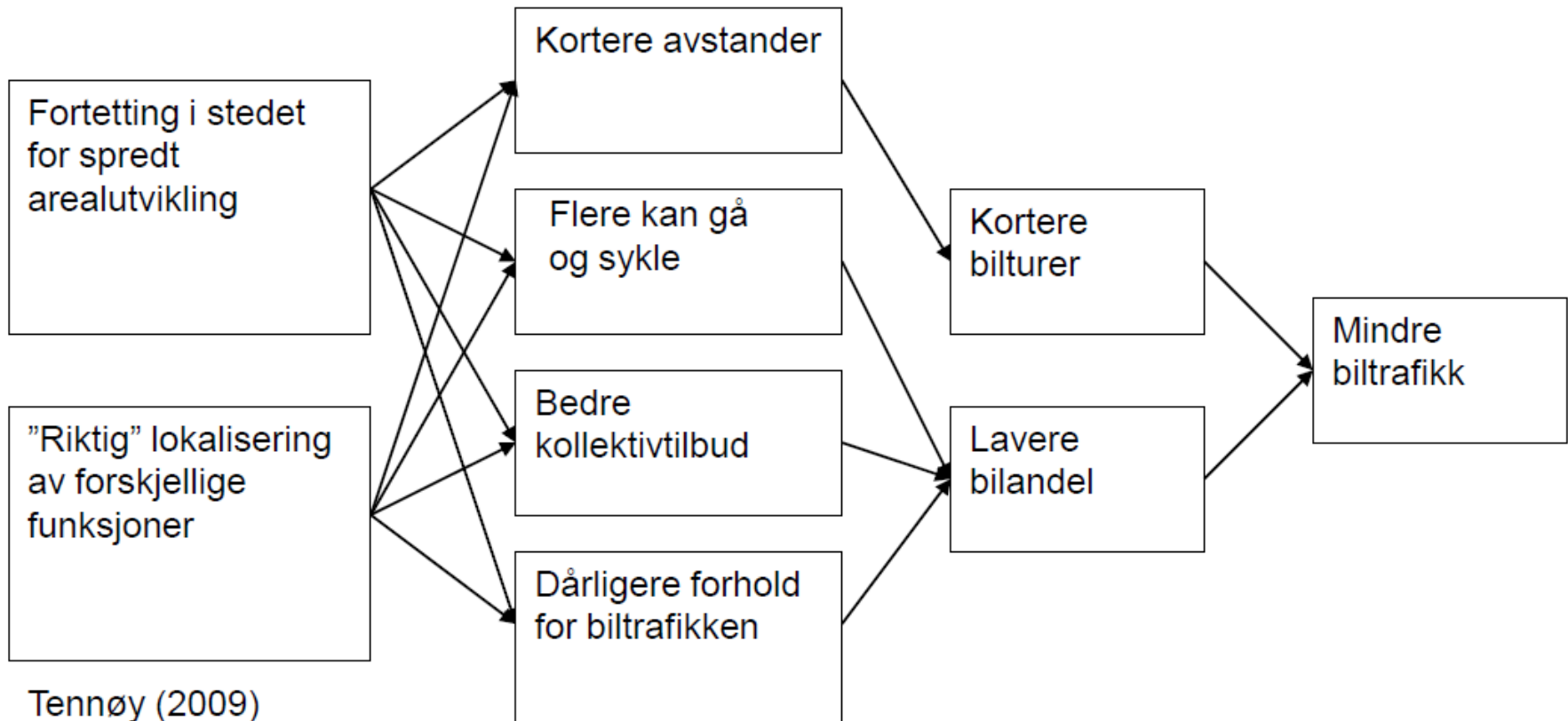


Foto: Google Earth

Arealpolitikken har stor innvirkning på transportbehov og transportform



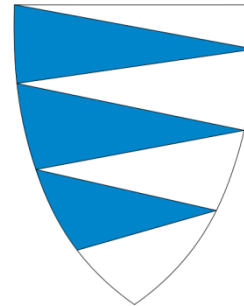
Kilde: Aud Tennøy, Transportøkonomisk institutt

Hvem bestemmer hva?

 Staten



 Fylkeskommunene



 Kommunene



§ 1-1. Lovens formål

Loven skal fremme bærekraftig utvikling til beste for den enkelte, samfunnet og framtidige generasjoner.



Plan- og bygningsloven

- Bruk og vern av ressurser – plan- og bygningsloven legger føringer
- Bygging av alle bygg skal gjøres forsvarlig
- Åpenhet, forutsigbarhet og medvirkning for alle
- Langsiktige løsninger, og konsekvenser for miljø og samfunn skal beskrives
- Universell utforming
- Hensyn til barn og unges oppvekstvilkår
- Estetisk utforming

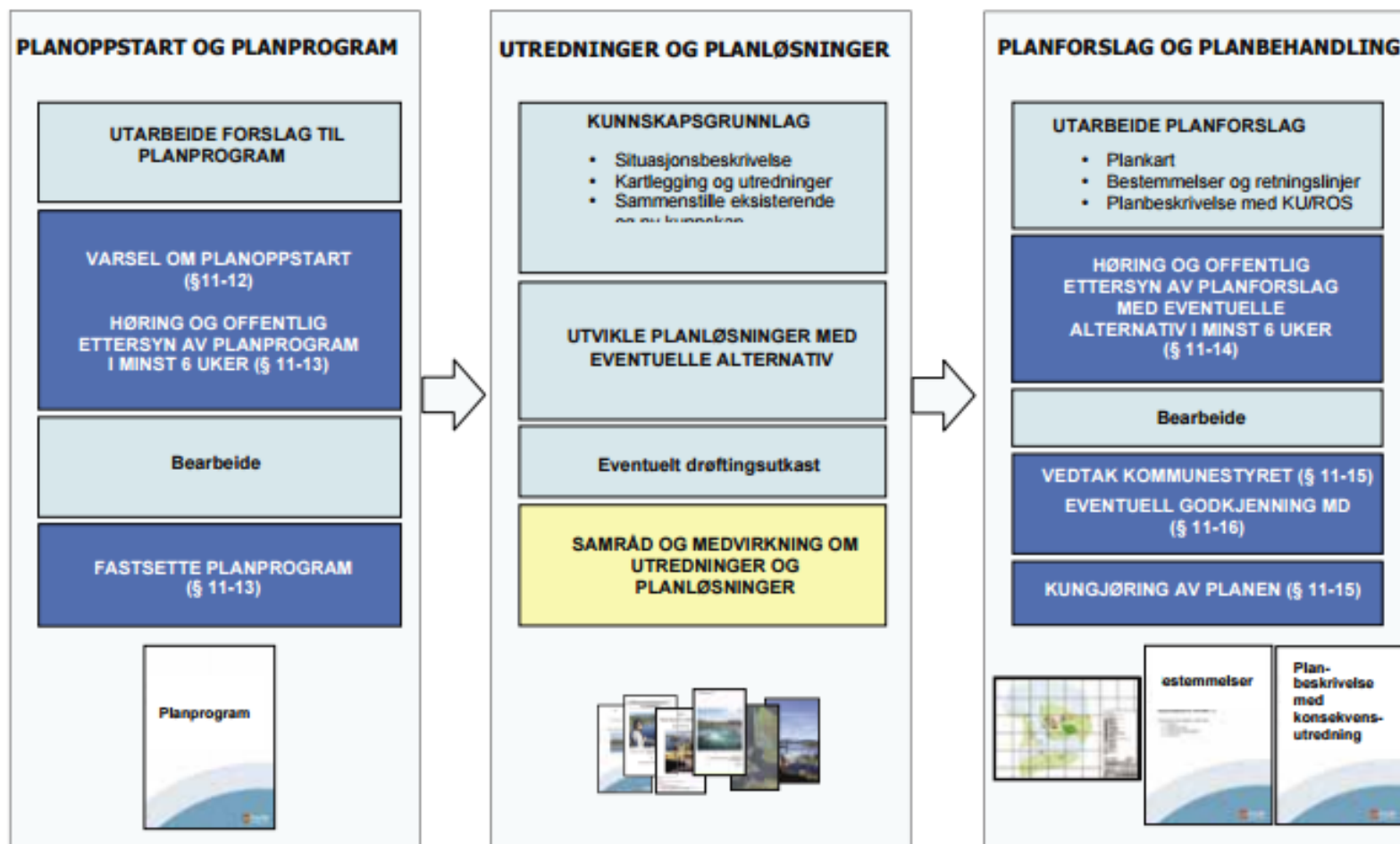




Kommuneplanen legger rammene

- Kommuneplanen legger rammene for det meste av kommunenes planlegging. Den revideres vanligvis hvert fjerde år og er viktig særdeles viktig verktøy for klima-, naturvernarbeid
- For store utbygginger som nye byggefelt, riksveier og liknende, så lages det en egen kommunedelplan
- I alle plansaker som gjelder utbygginger eller større endringer, så lages det en reguleringsplan
- Når det skal lages en plan, utarbeides det først et planprogram, som blant annet sier noe om hva som skal utredes. Planprogrammet sendes på offentlig høring, før det behandles politisk, normalt av kommunestyret

Planprosessen for kommuneplan



Figur 2: Oversikt over den samlede planprosessen for kommuneplan.

Naturmangfold i planprosessen

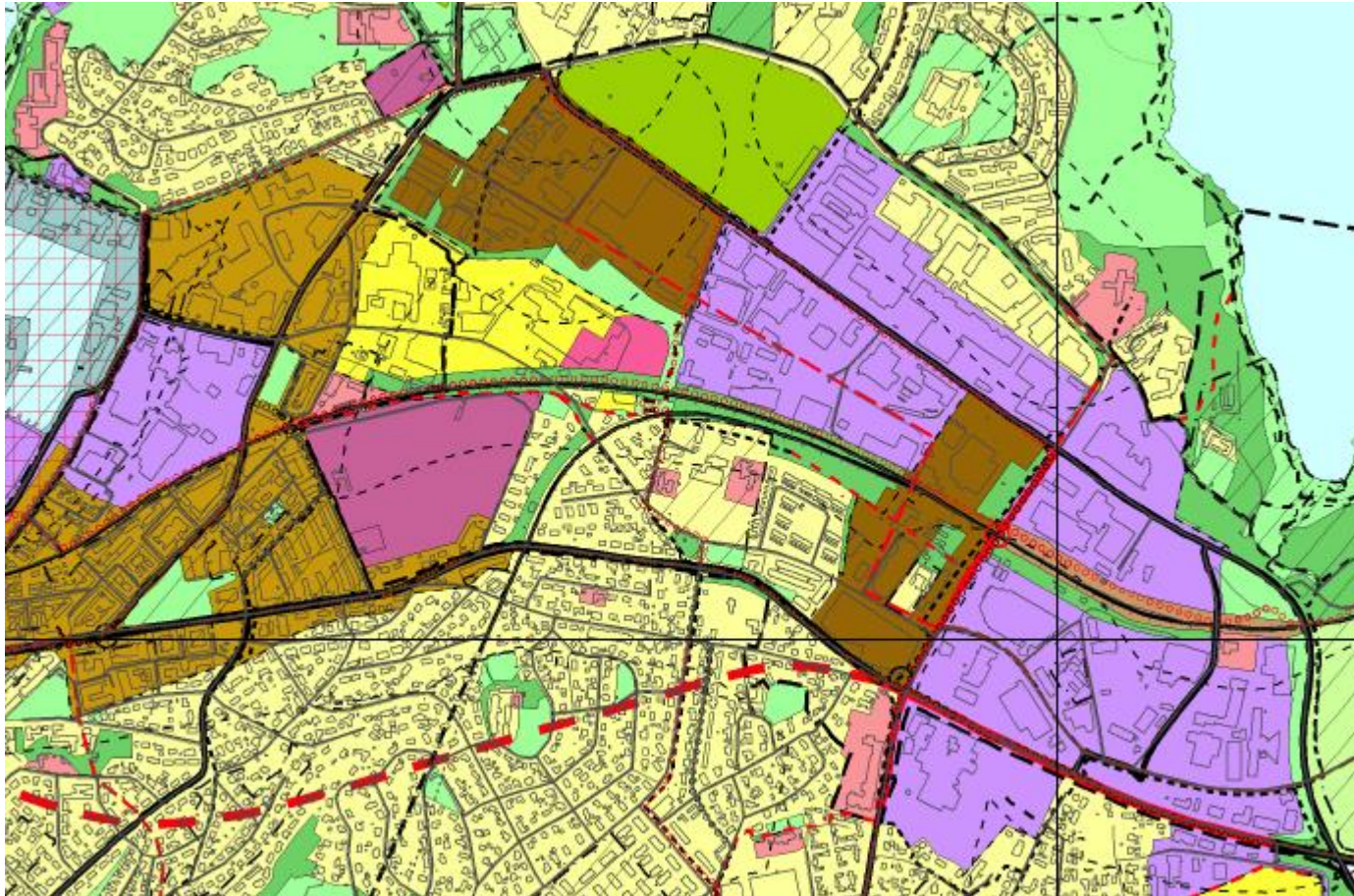
- Kommuneplan skal identifisere viktige naturverdier
- Reguleringsplaner skal alltid inneholde informasjon om naturverdier
- Ny kartlegging må gjennomføres dersom data er mangelfulle eller gamle, eller dersom det er grunn til å anta at det kan være rødlista, prioriterte, ansvars- eller utvalgte arter/naturtyper
- «Vanlige» arter og naturtyper har også beskyttelse, særlig dersom de er en del av et økosystem, er lokalt/regionalt viktige

Natur i nabolaget

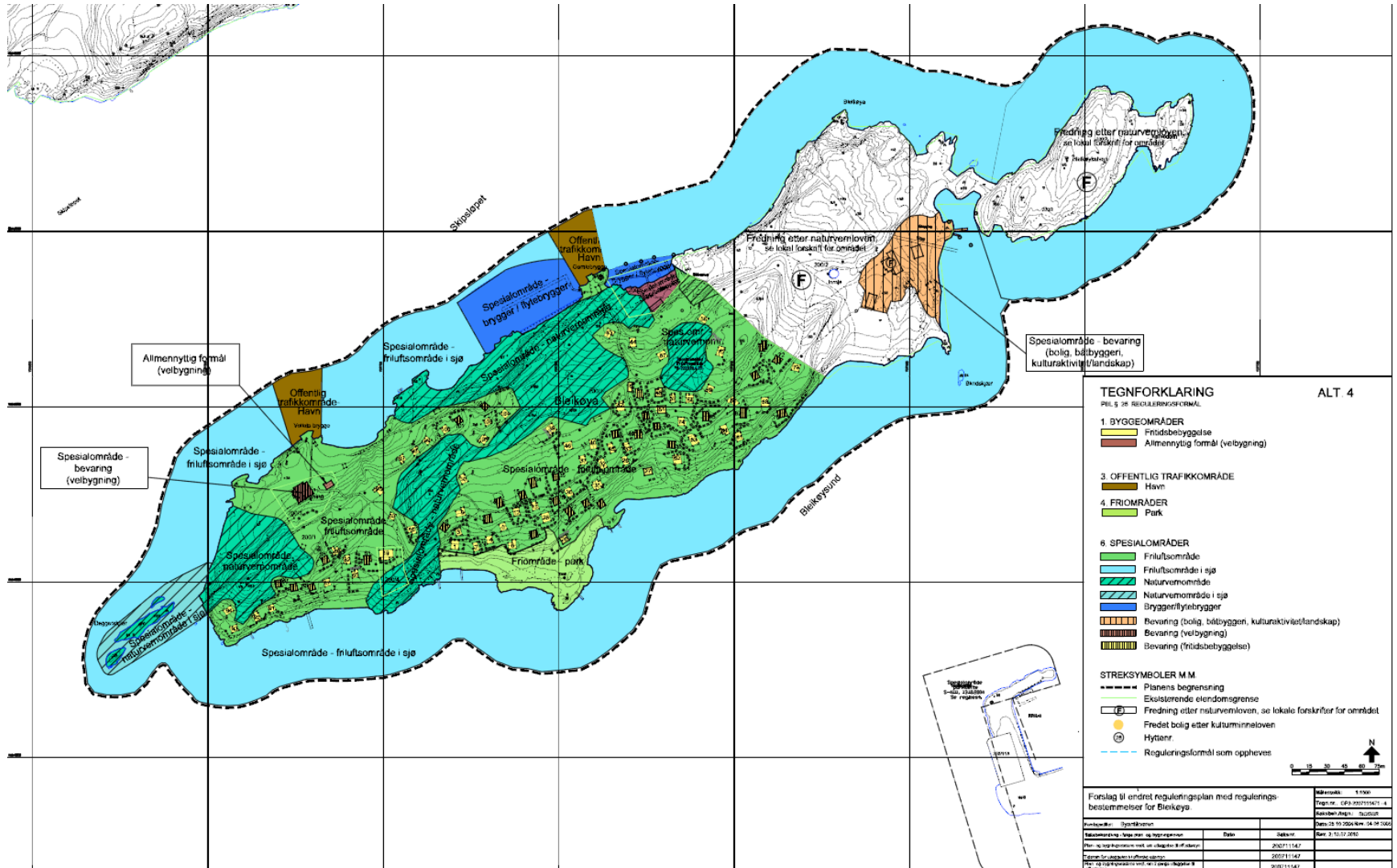
- Friluftsliv kan også foregå rett utenfor stuedøra
- Trær, naturområder, stier, bekker i boligområder må vernes samtidig som det fortettes
- Utbyggere, borettslag og private eier må gjennom reguleringsplaner og lovverk sikre nære naturområder



Eksempel på del av kommuneplan (Trondheim kommune 2012–2024)



Eksempel på utkast til reguleringsplan



Noen tips om hvordan påvirke

- Jo tidligere i en prosess, dess lettere å påvirke resultatet
- Kontakt teknisk etat / plan- og bygningsetat
- Kontakt utreder/konsulentfirma/tiltakshaver
- Vær i dialog med Fylkesmannen i god tid
- Bruk også uformelle kanaler – snakk med politikerne. Høflighet kan gi god effekt
- Skap allianser – og ha dialog med Forum for natur og friluftsliv (FNF)
- Kontakt lokalavisa for oppslag – og skriv leserinnlegg
- (Legg alltid informasjon inn i naturbase og artsobservasjoner)

